

U S N E S E N Í

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jitky Zavřelové a soudců JUDr. Dalily Marečkové a JUDr. Věry Šimůnkové v právní věci žalobce: **D. s. r. o.**, zastoupený: Mgr. Ing. Tomášem Vítkem, advokátem se sídlem Cechovni 214, 250 73 Jenštejn, proti žalovanému: **Celní úřad Praha D1**, Logistický terminál Nupaky 148, 251 01 Říčany, v řízení o žalobě proti rozhodnutí ze dne 7. 11. 2011, 21341-6/2011-176800-10,

t a k t o :

I. Žaloba se odmítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou u Krajského soudu v Praze dne 9. 1. 2012 se žalobce domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 11. 2011, čj. 21341-6/2011-176800-10, kterým žalovaný zamítl námitky žalobce proti zadržení zboží, ke kterému došlo dne 12. 10. 2011. Toto zboží bylo žalobci zadrženo s odůvodněním, že porušuje práva duševního vlastnictví k užitému vzoru č. 20707 společnosti O. C. s. r. o. Napadené rozhodnutí žalobce považuje za nezákonné, vnitřně rozporné, v rozporu s právními předpisy a nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě mimo jiné uvedl, že zadržení zboží je opatřením předběžné povahy a představuje prozatímní a dočasnou úpravu práv a povinností žalobce. O tom, zda byl porušen zákon, bude teprve rozhodováno v řízení o správním deliktu. Teprve v tomto řízení bude rozhodnuto o tom, zda zajištěné zboží porušuje konkrétní práva duševního vlastnictví. Z těchto důvodů se žalovaný domnívá, že žaloba spadá pod kompetenční výlukou dle § 70 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) a navrhuje, aby soud žalobu odmítl.

Žalobce v replice uvedl, že žádné navazující správní řízení o deliktu dosud neprobíhá. Žalobce přitom v době zadržení zboží nebyl poučen o tom, že se jedná pouze o opatření předběžné povahy a tedy o dočasnou úpravu práv a povinností žalobce. Odmítnutí žaloby proto není na místě.

Ze správního spisu vyplynuly tyto podstatné okolnosti:

Dne 12. 10. 2011 provedli pracovníci celního úřadu kontrolu podle § 29 zákona č. 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví“), a to dodržování povinností stanovených § 5 odst. 2 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů. Dospěli k závěru, že v kontrolované provozovně se nachází a je nabízeno k prodeji zboží podezřelé z porušování duševního vlastnictví, neboť je označeno způsobem stejným nebo zaměnitelným s registrovaným užitným vzorem č. 20707 „ciferník hodin“. O kontrole by sepsán protokol pod čj. 21341/2011-176800-032. Téhož dne byl pod čj. 21341-2/2011-176800-032 sepsán protokol o vydání zboží, z něho plyne, že fyzická osoba – prodejce (identifikován jménem, příjmením, datem narození a bydlištěm) vydává v souladu s § 9 odst. 3 zákona o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví dřevěné hodiny v počtu kusů 203 o prodejní ceně od 250 do 699 Kč.

Krajský soud o věci uvažil takto:

Podle § 29a odst. 1 zákona o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví „celní úřad může při provádění dozoru podle zákona o ochraně spotřebitele, bez ohledu na práva třetích osob, zadržet zboží, existuje-li podezření, že v souvislosti s jeho nabízením nebo prodejem dochází k porušení ustanovení zvláštního právního předpisu⁴⁹⁾ nebo zákazu nabízení, prodeje a vývozu výrobků určených pro humanitární účely podle tohoto zákona nebo zvláštního právního předpisu⁵⁰⁾“. Toto ustanovení v poznámkách pod čarou odkazuje na zákon o ochraně spotřebitele. Podle odst. 2 citovaného ustanovení „při zadržení zboží podle odstavce 1 se použije § 9 odst. 3, 4 a 6 obdobně“.

Podle § 9 odst. 3 zákona o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví „osoba, které bylo oznámeno opatření o zadržení zboží podezřelého z porušení práv k duševnímu vlastnictví, je povinna toto zboží celnímu úřadu vydat nebo zajistit jeho vydání. Není-li celnímu úřadu zboží vydáno bezprostředně po oznámení tohoto opatření, může být tomu, kdo je má u sebe, odňato. O vydání nebo odnětí zadrženého zboží se sepiše protokol, v němž se uvede množství a popis zadrženého zboží. Protokol podepisují dva celníci a osoba, která zboží vydala nebo již bylo odňato. Případné odmítnutí podpisu touto osobou se poznamená do protokolu. Osobě, která zboží vydala nebo které bylo zboží odňato, předá celní úřad druhopis protokolu.“

Podle § 9 odst. 4 zákona o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví „zadržené zboží podezřelé z porušení práv k duševnímu vlastnictví může celní úřad ponechat osobě, které bylo zboží zadrženo, a rozhodnutím jí uložit, že zboží nesmí používat, zcizit nebo s ním jiným způsobem nakládat. Právní úkony, kterými byl tento zákaz porušen, jsou neplatné.“

Podle § 9 odst. 6 zákona o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví „osoba dotčená uložením opatření podle odstavce 1 může do 3 pracovních dnů ode dne jeho uložení podat písemné námitky celnímu úřadu, který je uložil. Námitky nemají odkladný účinek. Ředitel příslušného celního úřadu

rozhodne o námitkách bez zbytečného odkladu. Jeho rozhodnutí je konečné. Písemné rozhodnutí o námitkách se doručí dotčené osobě.“

Podle shora citovaných ustanovení celní úřad zadrží zboží, existuje-li podezření, že v souvislosti s jeho nabízením nebo prodejem dochází k porušení ustanovení § 4 odst. 3 a § 5 odst. 2 zákona o ochraně spotřebitele. Jakou formou má celní úřad rozhodnout o zadržení zboží, zákon o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví nestanoví.

Podobný institut (zajištění výrobků popřípadě dopravního prostředku) obsahuje zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních. Tento institut byl mnohokrát novelizován; podle znění účinného od 1. 5. 2011 a posléze i v době, která je rozhodující pro souzenou věc, platí, že podle § 42 odst. 1 tohoto zákona celní úřad (nebo celní ředitelství) za určitých v tomto ustanovení vyjmenovaných okolností zajistí vybrané výrobky, popřípadě i dopravní prostředek. O zajištění zboží celní úřad sepíše protokol, jehož stejnopis předá osobě, u níž byly vybrané výrobky zjištěny (§ 42 odst. 3). Nejpozději do 3 pracovních dní od vyhotovení tohoto protokolu celní úřad (nebo celní ředitelství) vydá rozhodnutí o zajištění (§ 42a odst. 2). Celní úřad nebo celní ředitelství v rozhodnutí uloží zákaz se zajištěnými vybranými výrobky nebo dopravním prostředkem jakýmkoli způsobem nakládat. Proti rozhodnutí o zajištění vybraných výrobků nebo dopravního prostředku se lze odvolat nejpozději do 7 pracovních dní od jeho doručení.

Opatření o zajištění vybraných výrobků nebo dopravního prostředku pojaté do protokolu není dle soudní judikatury (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 9. 2009, čj. 8 Aps 2/2009-134, publikovaném pod č. 2224/2011 Sb. NSS) rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., ale může být podle okolností „zásahem“ ve smyslu § 82 s. ř. s. Rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. je až rozhodnutí o zajištění, které podléhá soudnímu přezkumu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 6. 2006, čj. 2 Afs 198/2005-88, publikovaný pod č. 1536/2008 Sb. NSS).

Oba instituty se zjevně shodují v první fázi zahrnující faktické zajištění (zadržení) zboží. S ohledem na tuto podobnost soud dospěl k závěru, že i zadržení zboží ve smyslu § 9 zákona o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví je pouze faktickým úkonem správního orgánu, o kterém se pouze sepíše protokol. Proti tomuto opatření se přitom nelze bránit žalobou proti rozhodnutí správního orgánu, neboť není rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Lze se však dle okolností bránit žalobou na ochranu před nezákonným zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s.

V dalších fázích se postup předvídaný zákonem již liší. Zatímco zákon o spotřebních daních předpokládá v návaznosti na faktický postup celního úřadu vydání soudně přezkoumatelného rozhodnutí o zajištění, zákon o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví upravuje pouze možnost podat do tří pracovních dnů ode dne uložení opatření písemné námitky celnímu úřadu, který opatření uložil (§ 9 odst. 6). Námitky nemají odkladný účinek. Rozhoduje o nich bez zbytečného odkladu ředitel celního úřadu. Rozhodnutí se doručí osobě dotčené uložením opatření a je konečné.

Soud se zabýval možností soudní ochrany proti rozhodnutí o námitkách podle § 65 odst. 1 s. ř. s. a dospěl k závěru, že ta je vyloučena samotným charakterem námitek. Námitky směřují proti faktickému postupu celního úřadu a jejich smyslem je operativní zajištění nápravy vadného postupu kontrolních pracovníků. Vyřízení námitek, i když má formu rozhodnutí, nemá proto právní obsah rozhodnutí, kterým se zakládají, mění, ruší či závazně určují práva nebo povinnosti. Samotné rozhodnutí ředitele celního úřadu o námitkách podle § 9 odst. 6 zákona o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví nelze proto přezkoumat soudem podle § 65 odst. 1 s. ř. s. [§ 70 písm. a) § 68 písm. e) s. ř. s.].

V podstatě se jedná o tutéž situaci, jako v případě rozhodnutí správce daně o námitkách proti postupu kontrolních pracovníků při daňové kontrole ve smyslu § 16 odst. 4 písm. d) zákona č. 337/1992 Sb., o správě daně a poplatků (viz rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2005, čj. 2 Afs 144/2004-110, publikované pod 735/2006 Sb. NSS). Jak plyne i z právě citovaného rozhodnutí, podání námitek nezůstává bez významu, neboť žaloba proti nezákonnému zásahu spočívajícím v nezákonném zadržení zboží podle § 82 s. ř. s. je přípustná až poté, kdy žalobce bezvysledně vyčerpá právní prostředek stanovený zákonem k jeho ochraně (§ 85 s. ř. s.), tedy námitky podle § 9 odst. 6 zákona o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví. Jejich využití je tedy předpokladem věcného projednání žaloby proti nezákonnému zásahu a od vědomosti o výsledku jejich vyřízení se odvíjí lhůta k podání žaloby.

Lze shrnout, že zajištění zboží podle zákona o spotřebních daních probíhá ve dvou fázích, přičemž se v každé této fázi lze bránit jiným prostředkem ochrany. V první fázi zahrnující faktické zajištění vybraných výrobků nebo dopravního prostředku, o němž se sepisuje protokol, lze podat žalobu na ochranu před nezákonným zásahem, byť zůstává otázkou, nakolik je to praktické, když musí do tří pracovních dnů být vydáno rozhodnutí o zajištění, které lze napadnout žalobou proti rozhodnutí správního orgánu. Naproti tomu zajištění zboží podle § 9 zákona o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví se odehrává pouze v rovině faktického úkonu celního úřadu, přičemž soudní ochrany se lze domáhat pouze žalobou na ochranu před nezákonným zásahem. Taková žaloba podána nebyla.

Se shora uvedených důvodů soud žalobu směřující proto rozhodnutí o námitkách podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. odmítl.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 3 soudního řádu správního tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty

nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 23. října 2012

Mgr. Jitka Zavřelová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost: Nešporová